

FÖRSVARsutskottets Utlåtande 2/2002 rd

Berättelsen om regeringens åtgärder under år 2001

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 april 2002 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2001 (B 3/2002 rd) till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de permanenta fackutskotten skall lämna utlåtande till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre avdelningsstabsofficer Mika Martikainen, försvarsministeriet.

Dessutom arrangerade försvarsministern den 29 maj 2002 ett diskussions- och informationsmöte för utskottet om hur den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen skall genomföras.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Åtgärdsberättelsen innehåller två uttalanden med försvarsutskottet som initiativtagare. Det ena (RP 38/2000 rd, s. 154) gäller verkställighet av territorialövervakningslagen och det andra (RP 18/2001 rd, s. 156) försvarsmaktens befälsutbildningsreform. Båda uttalandena är aktuella och bör få stå i kraft, menar utskottet.

Verkställigheten av den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen

Försvarsministeriet fattade den 31 maj 2002 på framställning av försvarsmakten beslut om organisationsomläggningarna till följd av statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2001 och riksdagens uttalanden med anledning av den.

I enlighet med försvarsministeriets beslut läggs vapendepån i Idensalmi ner den 31 december 2002. Vapendepåerna i Vammala, Sääksjärvi och Orivesi samt Skyddsmaterieldepån i Jyväskylä landskommun läggs ned den 31 december 2003. Hangö Kustsektion, som ingår i Finska vikens sjöförsvarsområde, läggs ned i slutet av 2002. Vid samma tidpunkt dras Egentliga Finlands Luftvärnsregemente i Åbo in och en truppenhet där luftvärnsutbildning ges upprättas vid Pansarbrigaden i Parola. Kymmene Luftvärnsregemente i anknytning till Reservofficersskolan i Fredrikshamn läggs ned den 31 december 2002. I gengäld inleds luftvärnsutbildning vid Karelska Brigaden i Vekaranjärvi, där en luftvärnssektion inrättas. De beslutade omläggningarna innefattar också en del smärre arrangemang.

Organisationsomläggningen får enligt erhållen utredning direkta konsekvenser för ca 650 personer, av vilka uppskattningsvis 200 hotas av uppsägning. Omkring 450 personer får ny arbetsplatsort.

Försvarsmakten har ingen användning för vapendepån i Vammala, vapendepån i Idensalmi, utrymmena ovan jord vid vapendepån i Orivesi, Kyminlinna samt områdena Sirkkala och Svalberga jämte fastigheter i Åbo. Detsamma gäller merparten av områdena och fastigheterna i Hangö och en del av områdena och fastigheterna i Fredrikshamn och Heikkilä i Åbo. Planerna för hur byggnaderna på Skyddsmaterieldepån kunde användas i framtiden är enligt information till utskottet ännu inte klara. Vid vapendepån i Sääksjärvi kommer inga fastighetsöverlåtelser att ske.

Vid behandlingen av redogörelsen tog försvarsutskottet inte bara upp frågan om omläggningar och omorganiseringar av truppförband utan fäste också särskild uppmärksamhet vid den planerade rationaliseringen av depåsystemet. Redogörelsen utgick från att depåsystemet skall koncentreras och möjligheterna till samarbete med industrin och det övriga samhället utredas, en utgångspunkt som utskottet omfattade. Men riksdagen förutsatte utifrån utskottets betänkande FsUB 2/2001 rd att depånätet ses över depå för depå och att omställningen genomförs så att de anställda kan erbjudas arbete som närmast motsvarar deras utbildning och att materiel som närmar sig gränsen för sin livstid under en övergångsperiod underhålls på de nuvarande depåerna.

Med hänsyn till de förväntade effekterna visavi personal och fastigheter anser försvarsutskottet att riksdagens ståndpunkt också hade tillåtit ett smidigare förfarande i organisationsomläggningen. Utskottet upprepar sin bedömning från betänkandet om redogörelsen att det är sanno-

likt att samhällets kostnader för åtgärderna t.o.m. kommer att vara större än besparingarna. Utskottet ansåg i sitt betänkande att de totalekonomiska verkningarna av rationaliseringsåtgärderna bör utredas utifrån en helhetssyn som sträcker sig tillräckligt långt framåt i tiden innan åtgärderna genomförs. Såvitt utskottet förstår har någon utredning eller övergripande plan inte gjorts.

Åtgärderna skall genomföras med iakttagande av en god personalpolitik, ansåg försvarsutskottet i sitt betänkande om redogörelsen. I denna mening är det helt rätt, menar utskottet, att den personal som friställs vid indragningarna och flyttningarna erbjuds vakanta anställningar inom försvarsmakten. Försvarsmakten förutsätts också hjälpa personalen att omskola sig och hitta nya uppgifter, vid behov också utanför försvarsmakten. Ett sätt att bistå den förflyttade personalen är att erbjuda tjänstebostäder på den nya orten. Ministeriet har tillsatt lokala arbetsgrupper bestående av företrädare för de lokala myndigheterna och för försvarsförvaltningen och personalen. Arbetsgrupperna har till uppgift att minimera de negativa effekterna av förändringarna samt klarlägga hur de lediga fastigheterna kunde utnyttjas. Åtgärderna är definitivt nödvändiga med tanke på omläggningen, menar utskottet.

Försvarsutskottet ser det som angeläget att regeringen i sina framtida åtgärdsberättelser rapporterar till riksdagen om hur den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen realiserar.

Utlåtande

Med stöd av det ovan anförda föreslår försvarsutskottet

att grundlagsutskottet väger in det som sägs i detta utlåtande.

Helsingfors den 13 juni 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Ilkka Kanerva /saml
vordf. Jaakko Laakso /vänst
medl. Klaus Bremer /sv
Reijo Kallio /sd
Juha Karpio /saml
Antero Kekkonen /sd
Seppo Lahtela /cent
Reijo Laitinen /sd

Tero Mölsä /cent
Olli Nepponen /saml
Lauri Oinonen /cent
Aulis Ranta-Muotio /cent
Ismo Seivästö /kd
ers. Eero Akaan-Penttilä /saml
Markku Rossi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Alpo Rivinoja.